

ဟေစီချက်စ် ပဋိပက္ခ

ဂရိဂိုရီ ပလာမ်မာ့စ်

အေဒီ ၁၃၃၇ ခန့်တွင် ဟေစီချက်စ် ဝါဒသည် ထိုအချိန်က ကွန်စတန်တီနိုဘဲလ်၏ စိန့် ဆဗိုက်ဘာ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ဘုန်းတော်ကြီးများ ရုံးကို လက်ကိုင်ထား၍ အက်သိုတောင်သို့ အလည်သွားခဲ့သော အော်သိုဒေါ့ အသင်းတော်၏ စာပေ လေ့လာသူ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်သည့် ကာလာဘီးယားမှ ဘာလာမ်ကို ဆွဲဆောင် နိုင်ခဲ့ပေသည်။ အက်သိုတောင်သည် အင်ဒရီနီး ယာ့စ် (၃) ပလေယိုလိုဂျစ်၏ နန်းသက်အတွင်းနှင့် ပရိုတိုစစ်၏ ပထမ-မျိုးဆက် ဆီးမွန်၏ လက်အောက်တွင် ကျော်ကြားလျက် ဩဇာသက်ခဲ့ပေသည်။ အက်သို တော်ပေါ်တွင် ဘာလာမ်သည် ဟေစီချက်စ်ဝါဒနှင့် ပက်ပင်းတိုး၍ သူတို့၏ ကျင့်ဆောင်မှု ပုံပန်းသဏ္ဍာန်နှင့် အက်သိုနိုက် ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ဖြစ်သော စိန့်ဂရီဂိုရီ ပလာမ်မာ့စ်၏ ဟေစီချက်စ်ဝါဒကို လက်ခံသော ဆရာများ၏ ရေးသား ရွတ်ဖတ်မှုများကို ကြားခဲ့သည်။ အနောက်တိုင်း ခရစ်ယာန် သီအိုရီ သင်တန်းဆင်း ဘာလာမ်သည် ဟေစီချက်စ်ဝါဒများ၏ သွားပုပ် လေလွင့် ပြောဆိုခြင်းကို ခံရ၍၊ နှုတ်အားဖြင့်ရော စာအရေးအသားဖြင့်ပါ စတင်၍ တိုက်ခိုက် လေတော့သည်။ အနောက်တိုင်း ကျောင်းတော်ဝါဒဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်ကျောင်းဆရာ၏ ခံစားမှု သဘောထားအတိုင်း ဟေစီချက်စ် တို့၏ သင်ကြားမှုထက် ဘုရားသခင်အား သိနိုင်သော အသိပညာအား ဘာလာမ်က ပို၍ ဉာဏ်ပိုင်း ရုပ်ပိုင်းအားဖြင့် တင် ပြခဲ့ပေသည်။ ဟေစီချက်စ်ဝါဒသည် စူးစိုက် ရည်သန် ဝတ်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် အတွေ့အကြုံတွင် တည်မှီ လျက် ဝတ်ပြုမှု ပုံစံဖြစ်၍ ချင့်ချိန်စဉ်းစားခြင်း အဖြစ် ပြည့်စုံစွာ တင်ပြမှုကို ကိုယ်စားပြုပေသည်။ ဟေစီချက်စ်၏ ပုံဆောင်မှုကို ဖီလိုကာလီးယား **Philokalia** ဘုရားဖူးည့် နည်းလမ်း **The Way of a Pilgrim** နှင့် စိန့်ဂျွန် ကမဲလ် ဆက်၏ ဘုရားသခင်နှင့် ဆိုင်ခြင်းသို့ တက်ရာလှေကား **St. John Climacus' The Ladder of Divine Ascent** တို့တွင် တွေ့နိုင်ပေသည်။

ဘာလာမ်သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဘာသာတရားအား စော်ကားသူများ ဟူသည့် စကာလုံးကို ချွင်းချန်လျက်၊ ဟေစီချက်စ်တို့၏ ဩဝါဒဆိုင်ရာ တင်ဆက်မှုများသည်၊ မဖန်ဆင်းသော အလင်းရောင်၏ သဘာဝ ကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ပြောနေ သော အတွေ့အကြုံ ဆိုသည်မှာ ဟေစီချက်စ်တို့၏ အကျင့်အကြံ ပန်းတိုင်ပင်ဖြစ်၏ ဟု ဆို၏။ ဘုရားသခင်၏ မြင့်မြတ်ခြင်းနှင့် ဆိုင်သော

ဖော်ပြတော် ဖြစ်ခြင်းနှင့် ယေရှု၏ နောက်လိုက်များကို တာဘာတောင်ပေါ်တွင် ကိုယ်တော် အသွင်ပြောင်းစဉ် မျက်ဝါး ထင်ထင် မြင်ရသော အလင်းတော်ကို ပုံဖော်ချက်များကို ဟေစီချက်တို့က မြဲမြံစွာ စွဲကိုင် ထား၏။ မြင်နိုင်သော ဘုရားနှင့် မမြင်နိုင်သောဘုရား အတွင်းသဏ္ဍာန် နှစ်မျိုးရှိသည့် ဆိုသော လက်ကိုင်စွဲ ထင်မြင်ချက် ကဲ့သို့ ရောပြုန်းကိုးကွယ်မှုမျိုးကို ဘာလားက လက်ကိုင်ထားခဲ့ပေသည်။

ဟေစီချက်တို့ဘက်မှ နောက်ပိုင်းတွင် သက်သာလောနိတ်တွင် သင်းအုပ်ဆရာဖြစ်လာသည့် စိန့်ဂရီဂိုရီ ပလာမ် မာ့စ်က အချေအတင်ကို ကိုင်တွယ်ခဲ့ပေသည်။ ဘာလား၏တိုက်ခိုက်မှုကို ပြန်လည် ခုခံရန် သူ့အား အက်သို တောင်ပေါ်မှ သူ့နောက်လိုက် ဘုန်းကြီးများက တောင်းဆိုခဲ့ပေသည်။ စိန့် ဂရီဂိုရီသည် သူ့ကိုယ်တိုင် ဂရိ ဒဿန၌ တနစ်တကျ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသူဖြစ်၍ အေဒီ ၃၄၀ ခုနှစ်တွင် ကွန်စတင်တီနိုဘဲလ်၌ သံဃာယနာ သုံးကြိမ်ခေါ်၍ ဟေစီချင်ဝါဒကို ခုခံခဲ့ပေသည်။ ခုခံကာကွယ်သည့် စာအုပ်ပေါင်းများစွာကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပေသည်။

ဤအရေးအသားများတွင် စိန့် ဂရီဂိုရီသည် အေဒီ ၄ ရာစုမှ ကက်ပက်ဒိုကင် ဖာသာ Cappadocian Fathers များ ရေးသားခဲ့သည့် ဘုရားသခင်၏ စွမ်းအင်နှင့် ဘုရားသခင်၏ အနှစ်သာရ (ဘုရားရှင်၏ ဇာတိ တော်နှင့် ဖြန့်ကျက်မှု) စပ်ကြား ကြားစခန်း (ပန်းတိုင်)များ (အယူအဆ) Essence-Energies distinction ကို အသုံးပြုခဲ့ပေသည်။ စိန့် ဂရီဂိုရီက ဘုရားသခင်၏ စွမ်းအင်တော် (ဖြန့်ကျက်မှု)သည် ဖန်ဆင်းခံ မဟုတ်ဟု သင်ကြားပေးသည်။ သူက ဘုရားသခင်၏ ဖော်ပြတော်ကို ဖန်ဆင်းခံများက နောင်ဘဝ ထိတိုင် သိနိုင်ခြင်း မရှိ၊ သို့သော် ဖန်ဆင်းခံထားရခြင်း မဟုတ်သော စွမ်းအင် သို့မဟုတ် ဖြန့်ကျက်မှုများကို ဤဘဝ နောင်ဘဝ နှစ် ဌာနလုံးမှပင် သိနိုင်၏ ဟု သင်ပြ၍၊ ဟေစီချက်တို့အား ဤဘဝနှင့် နောက်ဘဝအတွက် ဖြောင့်မတ်သောလမ်းကို ဆောင်ကြဉ်းပေးပေးသည်။ ၎င်းသည် ဘုရားသခင်၏ မှန်ကန်သော ဉာဏ်စဉ် ရေးရာ ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ပလာမ်မိုက် သီအိုဂိုရီတွင် ၎င်းသည် ဖန်ဆင်းခံ မဟုတ်သော အလင်းတော်၏ အတွေ့အကြုံအား ဟေစီချက် အား ချီးမြှင့်ခြင်း ခံထားရသော ပညာအလင်း ဖြစ်သည့် ဘုရားသခင်၏ ဖန်ဆင်းခံ မဟုတ်သော စွမ်း အင်တော် ဖြစ်၏ဟု ဆို၏။ ပလာမ်မာ့စ် ဆိုလိုသည်မှာ သူ၏ အတွေ့အကြုံမှာ ဘုရားသခင်က တရားဝင်ပြုထားသော ကျောင်းတော်ဝါဒ ဆင်ခြင် ယုံကြည်မှု သို့မဟုတ် အနုလုံ ပဋိလုံသုံးသပ်ချက် ဆိုသည်ထက် ဘုရားသခင်က တရားဝင်ပြုထားသော အပိုဒက်စ် တက်စ် apodictic ကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။

အေဒီ ၃၄၀ တွင် အငြင်းပွားမှုမှာ ကွန်းစတန်တီနိုဘဲလ် တွင် ကျင်းပသော သံဃာယနာ၏ ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်လာ ခဲ့တော့၏။ ထိုသင်္ဂါယနာအား ဧကရာဇ် အင်ဒရီနိုကဘွစ်က သဘာပတိ အဖြစ် ဆောင်ရွက်၍၊ ဆူဒို ဒိုင်အို နီယာ့စ်၏ ရေးသားခြင်းများကို အသိအမှတ်ပြု သင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့ပေသည်။ ထိုသံဃာယနာတွင် ဘာ လားအား အပြစ်တင်ခဲ့ပေသည်။ သူသည် မကြေမနပ်ဖြင့် ကာလာဘရီးယားသို့ ပြန်သွားခဲ့၍ နောက်ပိုင်းတွင် ရိုမန် ကာသိုလစ် အသင်းတော်၏ ဘွဲ့စံရှေ့ပွဲ ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။

စိန့် ဂရီဂိုရီ ပလာမ်မာ့စ်၏ မိတ်ဆွေလည်းဖြစ်သော ဘာလား၏ မိတ်ဆွေ တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဂရီဂိုရီ အကင် ဒိုင်နော့စ် သည် ထို အချေအတင်အား ဆက်လက်ကိုင်တွယ်ခဲ့ပြီး သံဃာယနာ သုံးကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့ပေသည်။ ၎င်းမှ ဒုတိယ အကြိမ်တွင် ဘာလား၏ နောက်လိုက်များ အကျဉ်းချုပ် အောင်မြင်ခဲ့သော်လည်း အေဒီ ၃၅၁ ဧက ရာဇ် ဂျွန် (၆) ကင်တော့ခါးဇင်နပ်စ် ကြီးပွားသော သင်္ဂါယနာတွင် ဟေစီချက် သြဝါဒအား အော်ဆိုဒေါ့ အသင်း တော်၏ သြဝါဒ အဖြစ် တည်ထောင်ခဲ့ပေသည်။

ယနေ့အထိ ရိုမန်ကာသိုလစ် အသင်းတော်သည် ဟေစီချက်ဝါဒအား ပြည့်ပြည့်ဝဝ လက်ခံခြင်း မရှိချေ။ အထူး သဖြင့် ဘုရားသခင်၏ ဖြန့်ကျက်မှု သို့မဟုတ် စွမ်းအင်တော်နှင့် ဘုရားသခင်၏ ဖော်ပြတော်တို့၏ ကွာဟသည် ဆိုသည့် အချက်နှင့် ဘုရားသခင်၏ ဖြန့်ကျက်မှု သို့မဟုတ် စွမ်းအင်တော်သည် ဖန်ဆင်းခံ မဟုတ် ဆိုသည် အယူအဆ တို့အား လက်ခံခြင်း မရှိချေ။ ရိုမန် ကာသိုလစ်၏ ဘာသာရေး သီအိုဂိုရီမှာ အေဒီ ၁၁၀၀ -၁၅၀၀ ကျောင်းတော်ဝါဒ ကာလ ကတည်းက ဖွံ့ဖြိုးနေပြီး၊ သူတို့က ဘုရားသခင်၏ ဖော်ပြတော်အား သိနိုင်၏ သို့ သော် ၎င်းသည် နောင်ဘဝ၌ ဖြစ်၏။ ဘုရားသခင်၏ ကျေးဇူးတော်မှာ အမြဲ ဖန်ဆင်းနေ၏။ ဘုရားသခင်၏ ဖော်ပြတော်သည် အစဉ် စင်ကြယ်သော လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားသခင်၏

စွမ်းအင်တော် သို့မဟုတ် ဖြန့်ကျက်မှုနှင့် ဘုရားသခင်၏ ဇစ်မြစ်တော်သည် ကွာလှမ်းခြင်းမရှိ ဟု လက်ခံထားပေသည်။ (the *Summa Theologiae* of St Thomas Aquinas တွင်ကြည့်ပါ။) ၎င်းတို့မှ အချို့သည် အရစ်တိုတယ် ဥပမာများ အပေါ်၌ တည်မှီနေပေ၏။

ခေတ်ပြိုင် သမိုင်းပညာရှင်များ ဖြစ်သော ကင်တက်ခ်ကူဇီးယာ့စ် နှင့် နိုက်စီဖောရုစ် ဂရီဂေါရုစ် ဤအကြောင်း ချက်ပေါ်၌ မိတ္တူကူးထား သကဲ့သို့ ဟေစီချက်နှင့် ဘာလာမ်မိုက် နှစ်ဘက်စလုံးအား တလေးတစား ထားခဲ့ပေ သည်။ အသင်းတော်၏ ကြည်ညိုလေးစားလောက်သော ဖာသာများက ဤသံဃာယနာများကို ကျင်းပခဲ့လျက် ကိုယ်တွေ့ ဝတ်ပြုမှုများကို အော်သိုဒေါ့ အသင်းတော် အတွက် ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီခဲ့ကြသည် ဟု အသင်းတော်များ ဆိုင်ရာ သံဃာယနာ (၈) နှင့် (၉)။ ဖာသာ ဂျန် အက်စ် ရိုမန်နိုက်တ်၊ နက်ဖ်ပိုက်တိုစ်၏ ဟီယီယို သီးအော့စ် (ဗလက်ခိုစ်) နှင့် အသင်းတော်ဆောင် ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ ရော့စ် မက်တဲလ်လင်နို့ (အေသင်ဂရိမှ သီဒိုလိုဂျီပရော်ဖက်ဆာ) တို့အား ရည်ညွှန်း၍ ဆိုကြပေသည်။